

Конкурс «Слаўная кампанія: рэANIMAцыя»

Пішацца так...

Гісторыя з конкурсам «Слаўная кампанія: рэANIMAцыя» пачалася тады, калі, як казаў спадар Павел Навуменка, у мяне «запішчала нешта ў люльцы». Калі я спала гадзіны па дзве–тры ў дзень і калі «ехаў дах». Па сутнасці, твор быў замоўлены. Бо ўдзельнічаць мяне ўгаварылі. Пастаўлена мэта. І я вырашыла, што гэта выйсе з маёй сітуацыі — заняцца нечым яшчэ. Пераключыцца.

Таццяна Ківяцкая

Ніякіх бібліятэк. На шчасце, асноўная крыніца інфармацыі сама трапіла мне на стол. На працу — па 10–15 хвілін. Максімум — паўгадзіны на вуліцы ў руху. Галоўная праблема — пагрузіцца з галавой у атмасферу. Адчуць усё, што адбываецца ў жыцці героя, уласнай скурай (метафарычна, канешне).

Умовы конкурсу прадывкавалі рамкі. Пісаць хацелася як для сябе — так, як было цікава мне чытаць у старэйшых класах. Таму не накручвала. Хацелася неяк аддзячыць спадару Генадзю Кісялёву за ўвесь той фактычны матэрыял, які ён сабраў, а я проста выкарыстала. Менавіта яго кніга дала асноўныя факты для сюжэтнай лініі майго конкурснага твора. Таму з’явіўся персанаж з адпаведным прозвішчам. Дапытлівы, разумны, адукаваны — прыемны чалавек для добрай размовы.

Хацелася, каб атрымаўся зусім не пафасны твор, без ніякіх палітычных і патрыятычных прамоў. Мне здаецца, так і выйшла. Так, гэта было рамяство. Хоць бывае ў мяне іначай, але менавіта так з’явіўся твор «Жыў–быў Вінцэс».

Была ў мяне зусім іншая гісторыя, калі твор (для мяне дастаткова аб’ёмны) быў напісаны за некалькі гадзін. Спроба яго напісаць узнікла яшчэ напрыканцы школьнай вучобы і выспявала падчас студэнцтва. Але гісторыя абрасла дэталямі і героямі да такой ступені, што мне самой стала складана разбірацца ва ўсім. І здалося, што гэта тупік. Але ідэя не пакідала. Тым больш, што гэта была гісторыя пра нас — блізкіх мне людзей, наша школьнае жыццё. Таму хацелася пісаць пра ўсё і пра ўсіх, не абмінуць нічога.

Але на шмат гадоў пазней мне ў галаву стукнула: не трэба ўсіх гэтых падрабязнасцей і мноства герояў. Можна нават у адной асобе перадаць найлепшыя рысы характару многіх. Трэба пакінуць сутнасць. І — бац! Я яшчэ ехала ў тралейбусе, а тэкст ужо гучаў у маёй галаве. Як толькі дабралася да стала, села і тры гадзіны запар запісвала тое, што праносілася ў думках. Зразумела, што запісаць усё было немагчыма — проста механічна я не паспявала. Таму і тэкст атрымаўся не такі аб’ёмны, як я планавала. «Дыктант» абарваўся раптоўна. Я вырашыла, што потым зноў нешта «ўключыцца» — і я дапішу канец. А пакуль перачытаю і выпраўлю дробязі. Дробязі выпраўляліся, тэкст перачытваўся бясконцае мноства разоў. Але больш «уклучэння» не

адбылося. І я падумала: «А навошта нешта дапісваць? Канец павінен быць такі».

Твор надрукавалі ў «Маладосці», дарэчы. Па сутнасці, без рэдактарскіх правак.

Менавіта тады я ўспомніла «боскую» тэорыю з'яўлення літаратуры, хоць я ў звышсілы не веру.

Конкурсны твор Таццяны Кіявіцкай «Жыў–быў Вінцэсь», прысвечаны Вінцэсю Каратынскаму, трапіў у лік лаўрэацкіх і прыняты ў зборнік, які рыхтуецца да друку.